గ్రాడ్యుయేటు గాజులవాలా.

నండూరి మాధవరావు, బి. ఏ.,

నేను మెడ్రాసుయూనివర్సిటీలో బి.ఎ. ప్యాసయినాను. చిన్నప్పటనుంచీ, నాకు, ఎవరితోటయినా మాట్లాడమంటే అదోవిధమైన భయం. ఎవరయినా, నాముఖం కేసిచూస్తే చాలు తలవంచుకొనేవాణ్ని. కాని ఒకందుకుమాత్రం మాస్నేహితులు నన్ను మెచ్చుకునేవారు. ఆడవాళ్ళతో మాట్లాడమంటే నాఅంత ధైర్యవంతుడులేడు. ఎంతక్రొత్త స్త్రీఅయినా, ఎంతచదువుకున్నదైనా, ఏజాతిదైనా సరే, నేను అతిచనువుగా ధైర్యంగా మాట్లాడేస్తూవుండేవాణ్ని. మాకాలేజీలో నాటకంఏదైనా వేస్తూవుంటే, నన్ను ముఖ్యంగా క్వీన్ మేరీసుకాలేజీకి టిక్కెట్లు అమ్మడానికి పంపుతూవుండేవారు. ఇంతెందుకు ? నాధైర్యానికి ఒక్కసంగతిచెప్పితే మీకే అర్థమవుతుంది.

ఓనాడు, మాకాలేజీవార్షికోత్సవం వచ్చింది ఆరోజు జరిగేవేడుకలలో (విలాసవేషధారణ, (ఫాన్సీడ్రెస్సు) అనే అయిటం ఒకటుంది. దానికి నేను గాజులవాడివేషం వేశాను. ఒక జట్కా గు[illegible]ఱ్ఱాన్ని అద్దెకు తీసుకొచ్చి ఒక గాజులాడి[illegible]కొని వేషం వేయించుకొన్నా. వందలకొద్దీ జనం కూర్చొనియున్నారు. నాకు అందరితోటిపనిలేదు. తిన్నగా ఆడవాళ్ళున్నవైపుకెళ్ళి అక్కడ బిచానా పరచాను. ఇంక వరుసగా ఒకొక్కఆవిడదగ్గరకూ వెళ్ళి చెయ్యిపట్టుకొని గాజులు తొడగడం మొదలెట్టాను. అందరూ, నవ్వుకోడం ప్రారంభించారు. ఆ ఆడావిడిలో, మా అరవలెక్చరరు చెల్లెలుంటే, ఒకావిడ, ఆవిడకుకూడా తొడగడం మొదలెట్టాను. ఆవిడ పూర్వసువాసినట. నాకేం తెలుసూ ? ఇంతలోకే పిల్లలందరూ గొల్లుమన్నారు. ఆవిడ మూతిముడిచింది. ఈ కేకలకు నా గాజులగుఱ్ఱం మా ప్రిన్సిపలుతోపాటు, విజృంభించింది. నాలుగుకాళ్ళూ ఎత్తి సకిలిస్తూ పరుగులంకించుకొంది. గాజులెక్కడ పగులుతాయోనని వెనకాల నేను పరుగెత్తాను. కాస్తదూరం వెళ్ళి ఆగింది. చూస్తే, అక్కడ ఆడగుఱ్ఱం ఒకటుంది. అసలుసంగతి ఇదాఅని, గాజులాడికి దాన్ని ఒప్పగించి వేషం మార్చేసి వెళ్ళికూర్చున్నా. కమిటీ, ప్రైజులిస్తూ 'గాజులవాలా' ఫస్టుప్రైజన్నారు. ఎవరురా అని అందరూ తెల్లపోయి చూస్తూంటే అక్కడికి తయారయింది, నేను. మర్నాడు, నోటీసుబోర్డులో, మాఅరవలెక్చరరు నాకు రెండు రూపాయలు జుల్మానా వేసినట్లుంది. ఎందుకంటే హోంవర్కు చేయలేదన్నారు. ఇది హోంవర్కుమూలాన్నో, గాజులవర్కు మూలాన్నో మీకే తెలుసు.

బి. ఏ., ప్యాసయి మూడేళ్ళయింది. ఏ డిపార్టుమెంటులో చూద్దామన్నా నాకు పెద్దపెద్ద రికమెండేషనులులేవు. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రెసిడెంట్లను చూశా. మెంబర్లును పట్టుకొన్నా. ఆఖరికి కాంగ్రెసుపార్టీపేర మెంబర్లయి జస్టిసుపార్టీకి ఓట్లిచ్చిన మెంబర్లనుకూడా ఆశ్రయించా. ఏమీ బల్యాలు కిట్టలేదు. ఒకనాడు తీక్షణంగా ఇల్లా ఆలోచించుకొన్నా "ఏదయినా వుద్యోగం చేశామంటే ఒకళ్ళదుపూ, ఆజ్ఞా వుండకూడదు. అల్లాటిదేదీ, ఈరోజుల్లో దొరకదు. కనుక ఏదైనావ్యాపారంచేస్తే ఒకళ్ళబాధ వుండదు. ఏవ్యాపారం

మంచిదీ? సరే భగవంతుడు ఒకప్పుడు దారి చూపించే వున్నాడు. కనుక గాజులవ్యాపారం శ్రేష్టం. గాజులా, మంగళప్రదమైన వస్తువులు. ముత్తయిదులకు నిత్యాభరణములు. సీత, సావిత్రి మున్నగు పతివ్రతల చేతులనుకూడ అలంకరించి 'ఆది ఆభరణములు' అని పేరు బడసిన వస్తురాజములు. కనుక అట్టివ్యాపారం నిజంగా, గర్వింపదగ్గ వ్యాపారం. అని నిర్ణయించుకున్నా. వందరూపాయిలు పెట్టుబడిపెట్టి గాజులుకొన్నా. మనజిల్లాలో అయితే బాగుండదని సీడెడుజిల్లాల కేసి పోయినా. పల్లెటూళ్ళలో ప్రచారం మొదలెట్టాను. నాసూటూ, హ్యాటూచూసి అందరూ మూగేవారు. అప్పలమ్మలసంగతి చెప్పేఅక్కర లేదు. గాజులదొరని కొందరూ, పగటివేషం అని కొందరూ మొదలెట్టారు. నేనుమాత్రం ధైర్యంగా వ్యాపారం సాగిస్తూవచ్చాను. కొత్తలో తొడగడంరాక కొన్ని బద్దలవుతూ వుండేవి. క్రమక్రమంగా అలవాటయింది, వింతగా వుండడమూలాన్ని నాచేతే గాజులు తొడిగించుకుంటూవుండేవారు, ఇల్లా కొన్నివూళ్లు తిరిగేటప్పటికి నాకు తెలియకుండానే నాపేరు మారుమ్రోగిపోయింది నాగాజుల్లో ఏదోగొప్పమహత్యంవుందట. వింతవింతగా కథలుచెప్పుకోడం మొదలెట్టారు. ఒకావిడకు ఎన్నాళ్ళనుండో పిల్లలులేరట. నాచేత గాజులు తొడిగించుకోగానే గర్భందాల్చిందట, ఒకమ్మాయిని మాచకమ్మని మొగుడువిడిచిపెట్టాడట. ఆపిల్లనాచేత గాజులువేయించుకోగానే పెద్దమనిషయి, ఇప్పుడుకాపురంచేస్తూందట. ఒకావిడకునేను గాజులుతొడగగానే ఆవిడకూతురు మనువర్తివ్యాజ్యం గెలిచిందట. ఒకముత్తయిదులేకాదు. కొందరు బాలవితంతువులుకూడ నాగాజులకు బంగారపుపూత వేయించుకొని ధరించడం మొదలుపెట్టారట. ఒక్క స్త్రీలేకాదు. ఒకాయన డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబరుపదవికినిల్చుని, నాగాజులుధరించి పైనజేబురుమాలు కట్టుకట్టుకొని. పోలింగుస్టేషనుదగ్గర నిల్చోగానే వద్దన్నాకూడ ఓట్లుఆయనకేపడ్డాయట. ఒకస్కూలుమాష్టరు ఎన్నాళ్ళనుండో వాళ్ళహెడ్‌మాష్టరుమీద పిటీషన్లిస్తున్నాడట కాని, బత్యాలు గిట్టుటలేదట. నాచేతగాజులు తొడిగించుకొని మర్నాడు ఒక్క పిటీషను తగిలిపించాడట. అది రామబాణంలా పనిచేసి, ఆ హెడ్‌మాష్టరుకు వుద్యోగభంగం, సదరు అసిష్టంటుకు, ఆపదవిలభించడం, జరిగించాయిట. కొందరుప్లీడర్లకి ప్రాక్టీసు అభివృద్ధయిందట. కొందరికి మానసోల్లాసం కలిగిందట. కొందరికిహృదయోల్లాసంకలిగిందట. కొందరికి కాళ్లతీతలు తగ్గాయిట. కొందరికిగుండెదడతగ్గిం[illegible]ట, కొందరికి ఇంకేవో తగ్గాయిట. వెయ్యేలా! [illegible]లు రక్షరేకులని మించిపోయినాయి. నేను పెద్దస్కేలుమీదనే కనుక వ్యాపారం సాగించితే ఢిల్లీవారి సరస్వతీ కవచమునకు, 'బెంగాలువారి మంత్రాంగుళీయమునకు' 'మహాశక్తిమంత్రాశ్రమంవారి గుప్తవశీకరమంత్రమునకు' చాలదెబ్బ తగిలి యుండెడిది. నేను, ఎక్కడన్నా వున్నానని తెలియగానే ప్రక్కవూళ్ళవాళ్ళు గుంపులుగుంపులుగా, కానుకలసహితంగావచ్చి నాకుఅర్పించి నాచేత గాజులు తొడిగించుకొని పోతుండేవారు. ఇల్లానావ్యాపారం ముమ్మరంలోవుండ[illegible]ాఅర

500

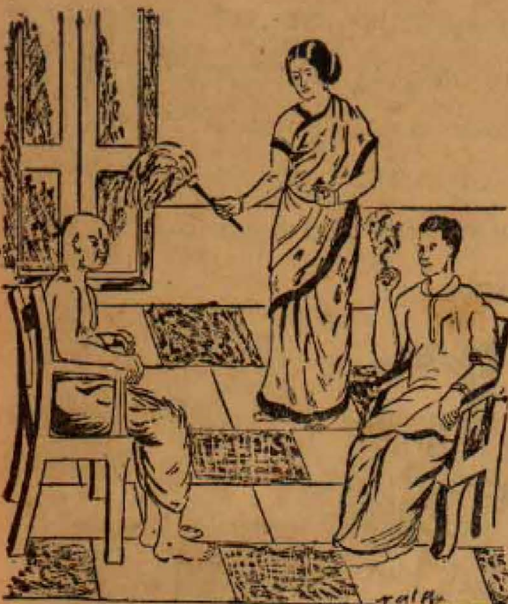

వలెక్చరు తట స్టపడ్డాడు. ఆయనకు పిన్నిపలుతో ఏదోతగవువచ్చి వుద్యోగభంగం కలుగుటచే అవూల్లో కాఫీహోటలు పెట్టాడట. ఆయనభార్య కు గాలిసోకందట. స్వయముగా వచ్చి, నన్ను తీసికొనిపోయి, దగ్గరుండి మరీ భార్యకు గాజులు తొడిగించుకన్నాడు. నేనువూరుకోక "మేష్టారూ! ఏమయినాజుల్మానా ఇయ్యాలా" అన్నా[రు]

ఒక వెళ్ళినప్పుడల్లా "జుల్మానావద్దు ఏమివద్దుకాని రెండుఇడ్లీ సాంబారేసుకొని తినిపో" అన్నారు. ఇల్లా కొన్నాళ్ళు వ్యాపారం సాగించి, తరువాత ముగించి మావూరు పోయినాను. ఇంటికెళ్ళగానే మరచిపోకుండా మాఆవిడకు రెండుచేతులకూ రెండుజతలు తొడిగాను. నేనువ్యాపారంము గించానన్న సంగతి తెలియగానే ఆజిల్లాలలో పెద్ద అల్లకల్లోలం జరిగిందట. అవతార సమాప్తని కొందరన్నారట. హాలీవుడ్డులో ప్రాముఖ్యనటకు డయిన రుడాల్ఫువ్యాలంటయిన్ సన్యాసంపుచ్చు కున్నప్పుడుకూడా ఇంతఅల్లరి జరుగలేదు. వ్యాలంటయిన్ సన్యాసంపుచ్చుకొని హాలీవుడ్డులోకి రాగానే నటీమణులందరు పరుగులెత్తుకొనివచ్చి అతనికి వూపిరిసలుపకుండా ముద్దుపెట్టారట, అక్కడేవుంటే నాకల్లాటి ప్రమాదంజరిగి యుండే దేమో! కనుకగాన్ధ్యపటుసోదరులందరికీ ఒక్క మనవి. "ఇల్లాటివ్యాపారాలు లక్షవున్నాయి. కాబట్టిప్రతివాళ్ళనూ ఆశ్రయించక, ఇల్లాటివేవ యినామొదలెట్టండి. ఒకప్పుడు మనకు తెలియకుండానే బోలెడన్ని లాభాలుకలుగుతాయి"

అచ్చొచ్చిన జోడు.

డాక్టర్. యర్రింశెట్టి సత్యనారాయణమూర్తి.

అసలు మొదట్నుంచి మాసంఘాన్ని ఉద్ధరిస్తూ మూలపురుషుడ్ననిపించుకుంటూ, సంఘసంస్కారములను సానుకూలంగా సమర్థించడానికి మాకో గురువుగారుండేవారు. ఆయన మాఅందరిలోనూ వయసుకుపెద్దవారై అన్నివిషయాల్లోనూ ఆరితేరిన బుర్రకాబట్టి ఆయనకే ఆగురువుగారనే పేరు Confirm అయిపోయింది. ఆయన గడ్డాలుమీసాలు పెంచుకొని సన్యాసత్వం స్వీకరించి సాధువనిపించుకోపోయినా, ఆయనపరిస్థితున్నిపట్టి కూడా గురువుగారేలనవలసొచ్చింది. ఎందుకంటారేమో? ఆయన ఆరేళ్ళకిందట అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన అర్థాంగిని అమాంతంగా విడిచిపెట్టి,